

Załącznik
do uchwały
Nr XXX/154/2010
Rady Gminy Radziejów
z dnia 29 kwietnia 2010 r.

Razem dla Powiatu
Radziejowskiego

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PŁOWCE II

2009 - 2020

Opracował: mgr Mirosław Moliński
Sprawdziła: mgr Agnieszka Krygier
Weryfikował: dr Marek Szuszman

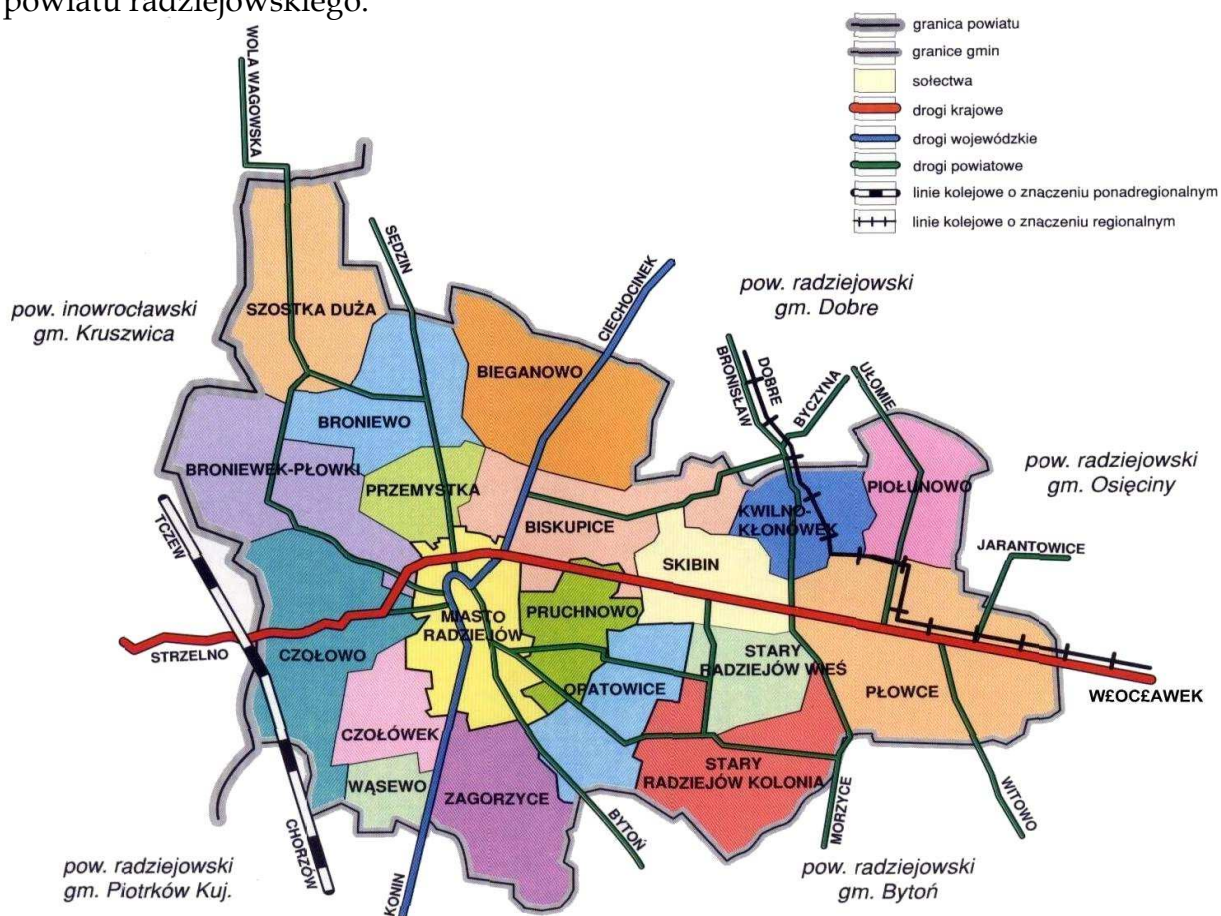
SPIS TREŚCI

I. Informacje ogólne o gminie Radziejów	3
II. Charakterystyka miejscowości	5
III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	13
IV. Analiza SWOT	22
V. Bibliografia, źródła	24

I. OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE

Gmina Radziejów leży w środkowo - wschodniej części historycznego terenu Kujaw. Znajduje się we wschodniej części Niziny Wielkopolsko - Kujawskiej.

Uwzględniając uwarunkowania administracyjne gmina położona jest w południowej części województwa kujawsko - pomorskiego i wchodzi w skład powiatu radziejowskiego.

Mapa gminy Radziejów z podziałem na sołectwa (Źródło: Biuletyn Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Nr 57, czerwiec 2004, s.26)

Od wschodu graniczy z gminami Bytoń i Osiecin, od zachodu z gminą Kruszwica, od północy z gminą Dobrze, od południa z gminą Piotrków Kujawski. Siedzibą władz gminy jest miasto Radziejów.

Powierzchnia gminy wynosi 92,6 km², z czego użytki rolne zajmują 8779 ha. Obszar gminy zamieszkuje 4530 mieszkańców, średnia gęstość zaludnienia wynosi 49 osób/km².

Według danych Urzędu Gminy Radziejów na jej terenie wyszczególnionych jest 18 sołectw i 27 miejscowości.

Gmina charakteryzuje się wysoką produkcją towarową. Główne kierunki produkcji to bydło mleczne, opasowe, trzoda chlewna oraz uprawa zbóż, buraków cukrowych, rzepaku i warzyw gruntowych.

Przez obszar gminy przebiega linia kolei szerokotorowej nr 131 Tczew - Chorzów Batory.

Infrastrukturę drogową w gminie stanowią: droga krajowa nr 62 Włocławek - Radziejów - Anusin o długości 12,1 km, droga wojewódzka nr 266 Ciechocinek -

Radziejów – Konin o długości 5,3 km, drogi powiatowe – 46,5 km oraz 89, 75 km dróg gminnych.

Obszar obecnej gminy od wczesnego średniowiecza związany był z Kujawami i wyodrębnionym w końcu XIII wieku księstwem kujawskim. Do końca okresu przedrozbiorowego teren gminy znajdował się w granicach województwa brzesko – kujawskiego i powiatu radziejowskiego. Później, w wyniku rozbiorów i podczas zaborów jego podległość administracyjna zmieniała się kilkakrotnie. Od 1918 r. teren gminy znalazł się w granicach powiatu nieszawskiego, w województwie warszawskim. Od 1 kwietnia 1938 r. razem z powiatem nieszawskim, włocławskim, lipnowskim i rypińskim znalazł się w granicach województwa pomorskiego.

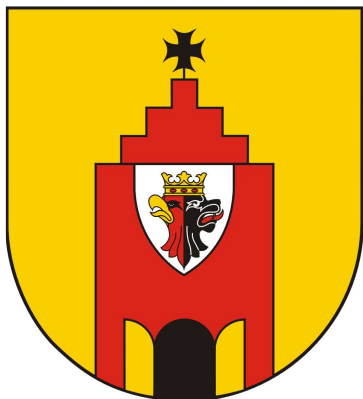
W 1975 roku, kiedy wszedł w życie dwustopniowy podział administracyjny państwa i nastąpiła likwidacja powiatu radziejowskiego, terytorium gminy weszło w skład utworzonego wówczas województwa włocławskiego. W roku 1992 podzielono Miasto i Gminę Radziejów na dwie niezależne jednostki: Gminę Radziejów i Miasto Radziejów. Odrodzenie powiatu nastąpiło z początkiem 1999 roku a gmina Radziejów weszła w skład powiatu radziejowskiego, w województwie kujawsko-pomorskim.

Z gminą Radziejów wiąże się ważna dla historii Polski bitwa stoczona pod Płowcami 27 września 1331 roku pomiędzy wojskami Władysława Łokietka i armią krzyżacką. Bitwa ta rozwiła legendę o niepokonanych Krzyżakach, choć nie zakończyła się jednoznacznym zwycięstwem Polaków.

Świadectwem bogatej przeszłości są zabytki i dobra kultury znajdujące się na terenie gminy, które znajdują się pod ochroną prawną i opieką konserwatorską. Należy tutaj wymienić :

- pradziejowy kompleks osadniczy Opatowice – tzw. Wzgórze Prokopiaka,
- zespoły dworsko – parkowe w Biskupicach, Czołówku, Płowcach, Przemystce i Skibinie,
- park podworski w Broniewie,
- kościół parafialny pw. św.św. Wojciecha i Barbary w Broniewie,
- kapliczki przydrożne w Broniewie Czołówku i Kłonówku,
- cmentarz rzymsko – katolicki w Broniewie,
- cmentarz poległych w bitwie w 1331 roku w Płowcach,
- pomnik dla uczczenia zwycięskiej bitwy Władysława Łokietka z wojskami Zakonu Krzyżackiego w Płowcach.

Przez teren gminy przebiegają również szlaki turystyczne. Szlak Łokietka wiedzie z Inowrocławia przez Kruszwicę, Radziejów, Płowce do Kowala, Szlak Powstania Styczniowego na Kujawach prowadzi z Aleksandrowa Kujawskiego przez Dobre, Krzywosądz, Radziejów, Piotrków Kujawski, Babiak, Izbicę Kujawską, Brześć Kujawski do Włocławka. Lokalnym szlakiem turystycznym jest Szlak bitwy pod Płowcami wiodący z Radziejowa przez Pruchnowo, Stary Radziejów, Płowce, Witowo do Osiecin.

Herb gminy Radziejów

Flaga gminy Radziejów

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

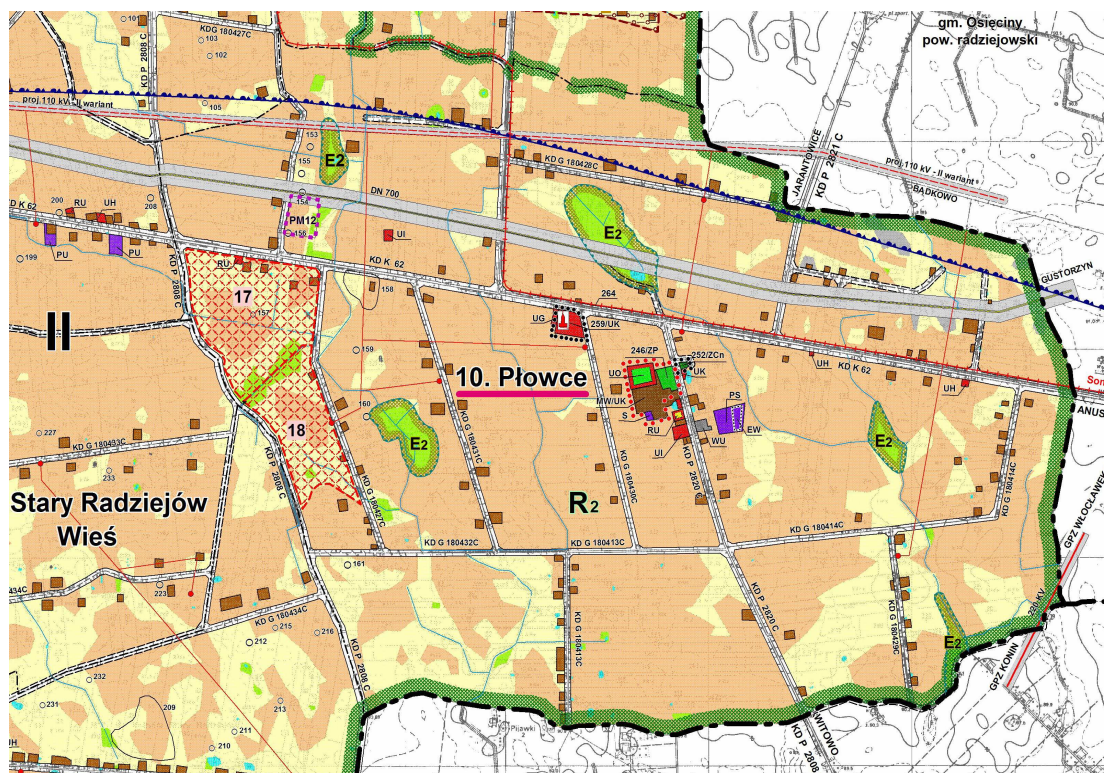
Wieś Płowce położona jest na historycznym szlaku „Łokietka” – Inowrocław - Kowal, na obszarze o wysokości 92 – 94 m n.p.m. Leży pośrodku równinnego terenu, który od południowego wschodu i południa oraz zachodu otaczają wyniesienia moren czołowych i pagórków. Od południa pagórkom towarzyszą niewielkie obszary sandrowe, niegdyś zalesione, zgrupowane wokół rynny Jeziora Głuszyńskiego, największego w okolicy. Na północ od Płowiec występują mniej urozmaicone pagórki, które przecina zabagniona dolina Bachorzy, kiedyś rzeki spławnej, która łączyła Gopło i Wisłę poprzez rzekę Zgłowiączkę.

Płowce leżą w województwie kujawsko – pomorskim, w powiecie radziejowskim, na terenie gminy Radziejów.

W latach 1975 – 1999 wieś znajdowała się na terenie województwa włocławskiego.

Miejscowość zajmuje powierzchnię 10,85 km² , zamieszkuje ją aktualnie 530 osób.

Mapa wsi Płowce (materiały Urzędu Gminy w Radziejowie)

PŁOWCE	
Województwo	Kujawsko- pomorskie
Powiat	Radziejowski
Gmina	Radziejów
Liczba ludności	530
Powierzchnia	10,85 km ²

Po raz pierwszy Płowce pojawiają się w źródłach historycznych w roku 1103 jako Plavcis, potem w 1308 roku jako wieś kmieca Płowce. W dokumentach pojawiają się też nazwy Płowecz, Płowce Wielkie, Płowcze i Blewo. Pochodzenie nazwy wsi przypisuje się osadzonym tu jeńcom wojennym Połowcom, ludowi pochodzenia turkomańskiego.

Ślady bytności człowieka na tych terenach sięgają epoki brązu, najlepiej jednak zachowały się elementy archeologiczne w postaci grobów i monet z okresu rzymskiego oraz wczesnośredniowiecznego.

Pierwszy znany właściciel Płowiec to Szymon z Ludziska (na pograniczu Kujaw i Wielkopolski), który uczestniczył w zjeździe opolnym w Radziejowie pod koniec XII wieku.

Miejscowość znana jest przede wszystkim z bitwy, którą stoczyły tu 27 września 1331 roku wojska Władysława Łokietka i Zakonu Krzyżackiego. Zwycięstwo odniesione przez Polaków obalało mit o niemożliwości pokonania Krzyżaków, miało wielkie znaczenie moralne dla narodu polskiego, twierdzi się nawet, że stworzyło podwaliny pod późniejszą wiktoryę grunwaldzką. Przebieg bitwy został przedstawiony przez Jana Długosza w jego Rocznikach, czyli Kronikach Sławnego Królestwa Polskiego. W czasach współczesnych doczekaliśmy się kilku opracowań na ten temat m.in.: S. Kaniowskiego, S. Zajączkowskiego, M. Biskupa i T. Jurka.

Po bitwie biskup kujawski Maciej z Gołańczy wystawił na miejscu bitwy kaplicę, która stała się zaczątkiem parafii Płowce. W 1363 roku został erygowany w Płowcach kościół parafialny. Parafia obejmowała wsie Płowce i Latkowo i obsługiwana była zazwyczaj przez wędrownych kapłanów lub księży z sąsiedniej parafii Witowo. Przetrwała do połowy XVIII wieku, około 1753 roku została włączona do wspomnianej parafii witowskiej. Taki stan istnieje do dziś.

W ciągu kilkuset lat zmieniali się właściciele Płowiec. Była to wieś kmieca, rycerska, królewska, szlachecka. O pierwszym znanym właścicielu wspomniano powyżej. Około 1502 roku wieś stała się własnością starosty radziejowskiego Rafała Leszczyńskiego. Status Płowiec jako wsi szlacheckiej potwierdził w 1580 roku król Stefan Batory. Kolejnymi właścicielami wsi byli Działyńscy.

W roku 1634 wieś posiadała 42 domy, a trzydzieści lat później tylko 18 domostw. W roku 1674 w Płowcach mieszkało 2 szlachciców i 116 mieszkańców.

W pierwszej połowie XVIII wieku wieś często zmieniała właścicieli. Pierwszym był Mikołaj Ossowski, miecznik kowalski, następnie Jan Wilhelm Schlieban – wojewoda inflancki, później Michał Walewski – kasztelan rapierski, aż wreszcie Paweł Dąbski – starosta inowrocławski. W roku 1763 wieś przechodzi w ręce Jana Biesiekierskiego i od tej pory aż do II wojny światowej Płowce pozostawały w rękach rodu Biesiekierskich.

Nowy właściciel dokończył budowę dworu rozpoczętą przez swojego poprzednika. Jego potomek – Włodzimierz Biesiekierski, żonaty z Klotyldą z Mierosławskich dokonał przebudowy dworu około roku 1860.

W roku 1789 wieś liczyła 41 domów, w których mieszkało 257 ludzi: 60 w rodzinach półrolników, 30 zagrodników, 21 komorników, 17 rzemieślników, 5 karczmarzy, 20 służących, 80 luzujących za robotą, 3 skotarzy, 21 żebraków.

Biesiekierscy dbali o rozwój majątku. Kolejni właściciele udzielali się w życiu społecznym i politycznym, stąd też Płowce stały się miejscem częstych zjazdów szlachty zdążającej na sejmiki do Radziejowa i z nich powracającej.

Częstym gościem w Płowcach był generał Ludwik Mierosławski, późniejszy dyktator powstania styczniowego. Szczególnego znaczenia nabiera zaś wizyta w lutym 1863 roku, po bitwie pod Krzywosądzą, którą wykorzystuje do agitacji wśród chłopów na rzecz powstania.

W drugiej dekadzie XIX wieku ówczesny właściciel Płowiec, Antoni Biesiekierski, zakłada archiwum i bibliotekę dworską. W ocenie Franciszka Salezego Dmochowskiego dobra płowieckie były jednym z najciekawszych zespołów dworsko – parkowych na Kujawach.

W niepodległej Polsce Płowce były miejscem uroczystych obchodów 600 – lecia bitwy płowieckiej we wrześniu 1931 roku. Dla jej upamiętnienia usypano 20 – metrowy kopiec. Aktywnym uczestnikiem tych wydarzeń był Jan Biesiekierski, który podarował teren pod kopiec i brał czynny udział w pracach Ogólnopolskiego Komitetu Obchodów.

Płowce liczą wówczas 584 morgi, a folwark 55.

Podczas II wojny światowej rodzina Biesiekierskich została wysiedlona przez Niemców do Generalnej Guberni. Majątek i dwór przekazano w ręce niemieckiego zarządcy.

W 1945 roku dobra płowieckie stały się własnością Skarbu Państwa. W dworze utworzono szkołę powszechną, a ziemia została rozparcelowana w ramach reformy rolnej.

Rok 1961 to czas wielkich wydarzeń dla Płowiec. Wieś została zelektryfikowana, w ramach obchodów 1000 - lecia Państwa Polskiego oddano do użytku nową szkołę i wzniesiono pomnik na miejscu dawnego (zniszczonego podczas wojny przez Niemców kopca) oraz pomnik na cmentarzu poległego rycerstwa. Autorem projektów obu pomników był prof. Stefan Narębski.

W latach 80 - tych XX wieku proboszcz parafii Witowo ks. Stanisław Grzybowski podjął starania o budowę kaplicy w Płowcach. Wieloletnie starania zostały uwieńczone sukcesem i w roku 2000 kaplica została oddana do użytku mieszkańców Płowiec i okolic.

Miejscowość ma bardzo rozproszoną zabudowę. Można jednak wyróżnić dwie dominanty przestrzenne Płowiec. Jedną z nich to kilkusetmetrowy odcinek drogi Płowce - Witowo, wzdłuż której, lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się: zabytkowy zespół parkowo - dworski, kaplica, cmentarz rycerstwa polskiego, sklep spożywczo - przemysłowy, remiza OSP, hydrofornia, mieszalnia pasz. Park jest miejscem pikników gminnych i innych imprez środowiskowych. Istotnym punktem przestrzennym Płowiec jest pomnik wzniesiony na kopcu, oddany do użytku w 1961 roku, obok niego znajduje się Zajazd Łokietek, który świadczy usługi gastronomiczne i hotelarskie. Nieopodal znajdują się przystanki PKS i stacja byłej kolejki wąskotorowej. Teren wokół obelisku od roku 2002 jest miejscem corocznej inscenizacji bitwy płowieckiej, która odbywa się pod koniec sierpnia.

PŁOWCE W OBIEKTYWIE

Pomnik upamiętniający bitwę pod Płowcami, wzniesiony w 1961 roku (zbiory Urzędu Gminy w Radziejowie)

Zabytkowy dworek z XVIII wieku, przebudowany w 1860 roku (zbiory Gminnej Biblioteki Publicznej w Płowcach)

II inscenizacja bitwy pod Płowcami – 2003 rok (zbiory Gminnej Biblioteki Publicznej w Płowcach)

Cmentarz rycerzy polskich poległych w bitwie pod Płowcami odświeżony w 1961 roku (zbiory Urzędu Gminy w Radziejowie)

VIII rekonstrukcja bitwy pod Płowcami – 2009 rok (zbiory Urzędu Gminy w Radziejowie)

Kaplica w Płowcach – oddana do użytku wiernych w 2000 roku (zbiory Parafii pw. Św. Andrzeja Apostoła w Witowie)

Szkoła Podstawowa im. Władysława Łokietka wybudowana w 1961 roku (zbiory Urzędu Gminy w Radziejowie)

Staw Wdowina upamiętniony w płowieckiej legendzie (zbiory Urzędu Gminy w Radziejowie)

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

ZASOBY PRZYRODNICZE

Lasy i parki

W miejscowości nie występują lasy. Największym skupiskiem zieleni jest podworski park krajobrazowy z końca XVIII wieku, przekomponowany około 1860 roku. W okresie międzywojennym słynął z alei lipowych i grabowych, klombów, kwietników. Otaczał go nieistniejący już parkan z czerwonej cegły. W 1984 roku został wpisany do rejestru zabytków pod nr 155/A. Jest wykorzystywany głównie do celów rekreacyjno-wypoczynkowych przez miejscową ludność, a także jako miejsce imprez okolicznościowych. Stanowi ważny element ekosystemu. Zachowały się fragmenty dawnych alei: grabowej i lipowej, oprócz tego w drzewostanie występują: robinia akacjowa, wiązy, topole, dęby, sosna wejmutka. Park jest siedliskiem ok. 30 gatunków ptaków. Dominują gawrony(kolonia ok. 150 gniazd), sikory, szpaki, grzywacze, zięby. Duże skupisko zieleni występuje również na terenie wokół obelisku upamiętniającego bitwę.

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Obiekty zabytkowe

Główny obiekt zabytkowy to dwór murowany z połowy XVIII wieku, przebudowany w roku 1860 (wpisany do rejestru zabytków w 1957 r. pod nr. 391/A), który wraz z parkiem tworzy zespół parkowo-dworski. Początkowo posiadał wyraźne cechy późnobarokowego dworu alkierzowego. W II połowie XIX stulecia został przebudowany w stylu neoklasycystycznym. Posiada ściany murowane z cegły na fundamentach z kamieni granitowych, jest częściowo podpiwniczony, ma zaadoptowane poddasze, czterospadowy dach o łamanych połaciach. Do wejścia prowadzi czterokolumnowy portyk. Integralną część ze wspomnianym zespołem tworzą spichlerz murowany i wozownia z końca XIX w. Nie są one jednak wpisane do rejestru zabytków, stanowią pozostałość po kompleksie ziemskim i niestety znajdują się w stanie postępującej dewastacji. Natomiast stan zespołu parkowo-dworskiego nie jest najgorszy, jednak wymaga działań rewaloryzacyjnych. Opieką konserwatorską objęte są również pomnik upamiętniający bitwę pod Płowcami i pomnik na cmentarzu poległego rycerstwa polskiego.

<p>Obiekty o wartościach historycznych i sentymentalnych</p>	<p>Wymienione obiekty stanowią trwałą wartość historyczną. Są ważnym elementem dziedzictwa kulturowego miejscowości i regionu. Do grupy tych obiektów należy dołączyć także oddaną do użytku w 2000 roku kaplicę, która stanęła w miejscu dawnego kościoła parafialnego oraz krzyż przydrożny z wezwaniem do św. Łukasza Ewangelisty. Według miejscowej tradycji krzyż ten stanął na miejscu, gdzie przed wojną była kapliczka ufundowana przez ocalałych z epidemii cholery w XIX wieku mieszkańców Płowiec. Do grupy wymienionych obiektów należy doliczyć również pozostałe krzyże i przydrożne kapliczki, które znajdują się na terenie Płowiec. Wszystkie wspomniane obiekty posiadają dużą wartość sentymentalną dla mieszkańców wsi.</p>
<p>DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE</p>	
<p>Święta i odpusty</p>	<p>Największym zainteresowaniem mieszkańców cieszą się organizowane od 2002 roku inscenizacje bitwy pod Płowcami. Impreza, która odbywa się pod koniec sierpnia każdego roku przyciąga kilkutysięczną rzeszę widzów. W środowisku w dalszym ciągu widoczne jest przywiązanie do odpustów parafialnych. Mimo, że kościół parafialny znajduje się w Witowie, to jednak mieszkańcy Płowiec są aktywnymi uczestnikami tych wydarzeń. W tutejszej parafii są 3 odpusty: w dzień św. Andrzeja Apostoła-patrona parafii (30.XI), świętego Walentego (14.II) i odpust Najświętszego Serca Jezusowego (data ruchoma).</p>
<p>Tradycje, obrzędy, gwara</p>	<p>Spośród innych zwyczajów i tradycji należy wspomnieć o dożynkach parafialnych organizowanych zarówno w kościele parafialnym, jak i w kaplicy w Płowcach. Wymienić trzeba też udział druhów z OSP w wystawianiu wart przy Grobie Pańskim, jak i ich udział w innych uroczystościach zarówno świeckich, jak i kościelnych. W końcowym okresie karnawału w lokalnym środowisku żywa jest w dalszym ciągu tradycja „chodzenia z kozą” i co pocieszające, wśród jej uczestników zaczynają przeważać ludzie młodzi. Od kilku lat miejscowa szkoła jest organizatorem spotkania świątecznego organizowanego dla osób samotnych, starszych. Uczestniczy w nich średnio po około 30 osób i jest okazją do wspólnego kolędowania, rozmów, wspomnień...</p>

Legendy, podania
i fakty historyczne

O Florianie szarym i herbie Jelita

Pod koniec dnia, po skończonej walce Łokietek ze swoimi przybocznymi objeżdżał pobożowisko. Zatrzymał się słysząc czyjeś jęki. Na ziemi wśród połamanych wozów leżał polski rycerz. Trafiony trzema kopiami w brzuch, przytrzymał wypływające jelita. Był to Florian z rodu Szarych. Poruszony król rozkazał zająć się cierpiącym. Florian Szary miał wówczas powiedzieć:

- Nie tyle bolą rany, co zły sąsiad.

Przyjęto, że mówiąc o złym sąsiedzie, Florian Szary myślał o Zakonie Krzyżackim. Trudności wewnętrzne królestwa nie tyle zagrażały Polsce, co podstępni rycerze zakonni.

Łokietek nadał Florianowi i jego potomkom herb Jelita. Na tarczy herbowej widnieją pamiętne trzy kopie.

Rycerz wyzdrowiał, zarówno on, jak i jego następcy, szczylic się herbem zyskanym na płowieckich polach.

O cmentarnym kamieniu

Na cmentarzu rycerstwa poległego w bitwie przyciąga wzrok duży kamień. W jego górnej części znajduje się dość duże wgłębienie. Prawdopodobnie kamień ów służył jako chrzcielnica bądź kropielnica w istniejącym w owych czasach drewnianym kościółku.

Tradycja każe nam jednak wierzyć, iż w owym kamieniu wypełnionym wodą strudzony Łokietek obmywał po bitwie ręce i miecz swój.

(kamień oglądać można na cmentarzu rycerstwa przy drodze do Witowa).

Wdowina

Płowiecka bitwa dobiegała końca. Biskup Maciej nakazał pogrzebanie zabitych. Nad poległymi zebrały się kobiety: matki, żony, siostry. Opłakiwały swoich najbliższych... Ich łzy mieszały się z krwią poległych było ich tak wiele, że powstało grzędawisko.

Mieszkańcy Płowiec od niepamiętnych czasów ów staw wśród łąk nazywają WDOWINĄ, jako że z łez wdów powstał. Woda w nim nie wysycha nigdy, a i płacz czasem usłyszeć można.

(staw Wdowina znajduje się wśród łąk u wylotu szosy z Witowa, za torami kolejowymi).

	<p style="text-align: center;"><i>Łokietkowa lipa</i></p> <p>Ginie już pamięć o Łokietkowej lipie. Jeszcze w latach osiemdziesiątych minionego wieku w starej alei parkowej budziła podziw i zainteresowanie swą wielkością i dostojnością. Na pniu ktoś zawiesił święty obrazek.</p> <p>Mówiono, że drzewo rośnie właśnie w tym miejscu, z którego Łokietek dowodzić miał bitwę. Mówiono też, że to w jej cieniu strudzony po bitwie odpoczywał. Nie brakło też głosów, które twierdziły, iż to właśnie na pamiątkę zwycięstwa król lipę zasadzić raczył.</p> <p>Trwanie prastarej lipy przerwała jedna z szalejących na Kujawach wichur. O istnieniu alei lipowej świadczą nieliczne pozostałe okazy.</p> <p style="text-align: center;"><i>Smużki</i></p> <p>W samszyckim lesie jazda polska przygotowywała się do bitwy. Wędrując z Płowiec w tamtą stronę mija się pole zwane <i>SMUŻKI</i>. Nazwa pochodzić ma od rycerzy Smugów, którzy wedle tradycji wielce odznaczyli się w płowieckiej bitwie.</p> <p>Wiosną i jesienią świeżo zaorane pole w blasku zachodzącego słońca często mieni się krwawo, przypominając – jak mówią krew przelaną w czasie bitwy.</p>
<p>Ważne postaci historyczne</p>	<p>Władysław Łokietek (1260-1333), król Polski, koronowany w 1320 r., data ta uważana jest za początek zjednoczenia ziem polskich po okresie rozbitcia dzielnicowego, zwycięzca w bitwie z Krzyżakami stoczonej pod Płowcami 27 września 1331 r.</p> <p>Julian Ursyn Niemcewicz (1758-1841), powieściopisarz, poeta, pamiętnikarz. Sekretarz Tadeusza Kościuszki w powstaniu 1794 roku, autor „Podróży historycznych...” podczas których odwiedził również Płowce, fundator okolicznościowej tablicy.</p> <p>Ludwik Mierosławski (1814-1878), generał, pisarz, poeta, działacz polityczny. Uczestnik walk powstańczych w roku 1831, 1848, pierwszy dyktator powstania styczniowego w 1863 r. Spowinowacony z właścicielami Płowiec – Biesiekierskimi, częsty gość w ich majątku.</p>
<p>OBIEKTY I TERENY</p>	

Skwery	W Płowcach nie ma skwerów.
Parki	Przy drodze do Witowa znajduje się podworski park krajobrazowy. Po drugiej stronie drogi znajdują się dwa stawy.
Ścieżki rowerowe	Mimo, że rower w dalszym ciągu pozostaje popularnym środkiem lokomocji, w Płowcach nie ma ścieżki rowerowej. Rowerzyści poruszają się po ruchliwych drogach publicznych.
Rynki	Miejscowość nie posiada rynku, w dosłownym rozumieniu. Funkcję taką spełnia centrum wsi wzdłuż drogi do Witowa, ze szkołą, sklepem, kaplicą i remizą.
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
Domy kultury	We wsi nie ma domu kultury. Najbliższe znajdują się w Radziejowie i Osiecinach
Biblioteki	<p>Biblioteka publiczna w Płowcach rozpoczęła swoją działalność 27 września 1961 r. Przez lata wraz z kolejnymi zmianami administracyjnymi zmieniała się jej nazwa i podległość służbowa. Od 1 I 1992 roku, kiedy gmina Radziejów zaczęła funkcjonować jako odrębna jednostka administracyjna biblioteka przyjęła nazwę Gminna Biblioteka Publiczna w Radziejowie z siedzibą w Płowcach i pod tą nazwą występuje do dziś. 1 stycznia 2008 roku biblioteka zmieniła swój status prawny i stała się gminną instytucją kultury.</p> <p>Struktura organizacyjna GBP obejmuje obecnie: Gminną Bibliotekę Publiczną w Radziejowie z/s w Płowcach, Filię GBP w Czołowie oraz dwa punkty biblioteczne – w Skibinie i Bieganowie.</p> <p>Księgozbiór GBP (bez filii i punktów bibliotecznych) wynosi 12 564 woluminy z których korzysta 570 czytelników. Działalność biblioteki ma bardzo szeroki zakres. Przede wszystkim udostępnia swoje zbiory, popularyzuje czytelnictwo poprzez różne formy</p>

	<p>działania, prowadzi działalność informacyjną. Dzięki programowi „Ikonka” oraz pomocy Urzędu Gminy i Powiatowego Urzędu Pracy dysponuje 7 komputerami dostępnymi dla czytelników (z możliwością korzystania z Internetu). Organizowane są wystawki nowości książkowych, tematyczne, konkursy czytelnicze i recytatorskie. Biblioteka czynnie uczestniczy w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, którą wspierają znane osoby m.in. wójt, i sekretarz gminy, proboszcz parafii, nauczyciele i inne osoby. Biblioteka stworzyła lokalne tradycje jak chociażby pasowanie na czytelnika uczniów klasy I, zajęcia dla dzieci i młodzieży „Lato z biblioteką” i Ferie w bibliotece” obfitujące w ciekawe zajęcia, liczne wycieczki, gry i zabawy. Od lat biblioteka organizuje Gminne Obchody Międzynarodowego Dnia Zabytków, jest także współorganizatorem corocznych inscenizacji bitwy pod Płowcami.</p>
Muzea	W chwili obecnej nie funkcjonuje żadne muzeum.
Izby pamięci	W Płowcach nie ma izby pamięci. Przy miejscowej szkole podstawowej znajduje się natomiast izba regionalna, w której gromadzone są eksponaty dokumentujące przeszłość miejscowości.
Szkoła	Funkcjonuje tutaj jedna z dwóch gminnych szkół podstawowych. Została oddana do użytku w 1961 roku jako Szkoła-Pomnik Tysiąclecia, a w 1966 roku otrzymała imię Władysława Łokietka. Posiada dobrze wyposażoną bazą dydaktyczną. Dysponuje wystarczającą ilością izb lekcyjnych, salą gimnastyczną (niepełnowymiarową) i boiskami. Kadre stanowią nauczyciele o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Od 2003 roku szkoła posiada pracownię komputerową, a w 2007 r. oddano do użytku pracownię internetową. W 2000 roku placówka otrzymała sztandar, a w 2005 – obchodziła jubileusz 100-lecia istnienia szkoły.
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
Zaopatrzenie w energię elektryczną	Płowce zaopatrywane są w energię elektryczną, podobnie jak cała gmina przez koncern ENERGA SA, obsługiwane są przez Rejon Energetyczny Radziejów. Miejscowość zasilana jest z Głównego Punktu Zasilania Radziejów i częściowo przez GPZ Piotrków Kujawski. Przebiega tutaj także linia wysokiego napięcia 220 kV Włocławek-

	<p>Pątnów.</p> <p>Na terenie gminy Radziejów pracuje w chwili obecnej 11 siłowni wiatrowych o mocy 150 kW każda, z czego dwie zlokalizowane są w Płowcach.</p>
Zaopatrzenie w ciepło	<p>Zaopatrzenie w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła. W zdecydowanej większości gospodarstw wykorzystuje się węgiel lub miał, pojedyncze domy ogrzewane są gazem bezprzewodowym. Ogrzewa on także miejscową szkołę podstawową oraz dwór, w którym mieści się biblioteka i dom nauczyciela. Emisja szkodliwych związków: SO₂, CO i NO₂ jest znikomo niska, jednak uciążliwa, ze względu na bezpośrednie oddziaływanie na środowisko.</p>
Zaopatrzenie w gaz	<p>Gospodarstwa domowe wykorzystują gaz bezprzewodowy, w który zaopatrują się u lokalnych dystrybutorów. Jest on wykorzystywany głównie do przygotowywania posiłków. Szkoła i nieliczne gospodarstwa rolne wykorzystują gaz do ogrzewania pomieszczeń.</p> <p>Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokoprężny DN 700 mm Gustorzyn-Mogilno. Na terenie sołectwa Broniewek znajduje się zespół zaporowo-upustowy, który stwarza możliwość podłączenia się z gazociągiem lokalnym. Obecnie gmina nie korzysta z tej formy zaopatrzenia w gaz.</p>
Sieć wodociągowa	<p>Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 121,7 km. Mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z dwóch stacji uzdatniania</p> <p>wody - w Szostce i Płowcach. Z ujęcia w Płowcach, gruntownie zmodernizowanego w 2009 roku korzystają mieszkańcy następujących miejscowości: Płowce I, Płowce II, Kolonia Witowo (gm.Bytoń), Stary Radziejów Kolonia, Stary Radziejów Wieś, Opatowice, Plebanka, Zagorzyce, Piołunowo, Kwilno, Kłonówek i część Skibina.</p>
Gospodarka ściekowa	<p>Miejscowość, ze względu na rozproszony charakter zabudowy nie posiada zbiorowej kanalizacji. Ścieki odprowadzane są zazwyczaj do szamb wybieralnych. Występują również przydomowe oczyszczalnie ścieków</p>

	(9) oraz 2 oczyszczalnie korzeniowe. Szkoła podstawowa posiada drenaż rozsączający.
Usuwanie odpadów	We wsi nie ma wysypiska śmieci. Nieczystości z gospodarstw domowych wywożone są przez firmę „Saniko” na wysypisko w Machnacu pod Włocławkiem.
GOSPODARKA I ROLNICTWO	
Zakłady pracy	Zakład Produkcyjno-Usługowy „Laura” - produkcja i usługi w zakresie suszenia, czyszczenia i konfekcjonowania warzyw i ziół. Farmpasz - mieszalnia pasz
Gospodarstwa rolne	W Płowcach jest 115 gospodarstw rolnych. Rolnicy użytkują areał o powierzchni 1024 ha. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi 8,9 ha.
Warsztaty rzemieślnicze	Na terenie wsi działają 2 warsztaty samochodowe.
Inna działalność gospodarcza	Cztery podmioty gospodarcze prowadzą działalność o charakterze rolniczym i związanym z transportem drogowym.
Gastronomia i handel	Usługi w tym zakresie świadczą Zajazd Łokietek i sklep spożywczo-przemysłowy. Zajazd oferuje posiłki, organizację imprez okolicznościowych, dysponuje miejscami noclegowymi. Sklep zaopatruje miejscową ludność w podstawowe produkty spożywcze i przemysłowe
KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
Organizacje, stowarzyszenia działające na terenie miejscowości	<u>Ochotnicza Straż Pożarna</u> - założona w roku 1918, przez dziesięciolecia niosła pomoc ofiarom pożarów. Oprócz działań statutowych druhowie czynnie uczestniczą w życiu środowiska lokalnego. Współpracują ze szkołą, Kołem Gospodyń Wiejskich, biorą udział w obchodach świąt

	<p>państwowych i kościelnych. Aktywnie wspierają organizatorów corocznej inscenizacji bitwy pod Płowcami. Jednostka dysponuje samochodem bojowym marki Mercedes, ufundowanym przez władze gminy w 2008 r. Obecnie liczy 30 członków</p> <p><u>Koło Gospodyń Wiejskich</u> - podobnie jak OSP posiada bogatą historię. Założone w 1928 roku zawsze skupiało kilkadziesiąt kobiet skłonnych nieść pomoc i poradę innym, wymieniać się doświadczeniami. Członkinie koła uczestniczą w szkoleniach, pokazach, przygotowują pokazy kulinarne, promują regionalne potrawy i zwyczaje, promują miejscowość i region. Współpracują ze szkołą, OSP i innymi kołami na terenie gminy i powiatu. Obecnie koło skupia 30 pań.</p>
--	---

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) identyfikuje oraz ocenia silne i słabe strony społeczności oraz przyszłe szanse i zagrożenia wynikające z wpływu otoczenia i zmian w nim zachodzących.

Szansę i zagrożenia odnosi się do czynników zewnętrznych, nad którymi nie ma kontroli.

Silne i słabe strony tkwią w czynnikach wewnętrznych. Analiza tych czynników pozwala zidentyfikować słabe i mocne strony, jej celem jest wykorzystanie mocnych stron i wyeliminowanie słabych.

Szansę i zagrożenia odnosi się do czynników zewnętrznych, nad którymi nie ma kontroli.

- **Silne strony** – uwarunkowania, stanowiące mocne strony miejscowości, elementy przewagi nad innymi, które należy wykorzystać aby osiągnąć zamierzone cele,
- **Szansę** – czyli, czynniki, które mogą być traktowane jako pomocne i przy odpowiednich działaniach wykorzystane jako uwarunkowania sprzyjające rozwojowi gminy.
- **Słabe strony** – obecnie istniejące problemy i bariery, które należy wyeliminować aby nie utrudniały osiągnięciu misji,
- **Zagrożenia** – czyli, czynniki zagrażające realizacji misji, których wpływ może osłabić podejmowane działania.

Plan odnowy miejscowości powinien opierać się na mocnych stronach mieszkańców, winien eliminować słabości, wykorzystywać pojawiające się szanse oraz unikać przyszłych zagrożeń.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - szkoła podstawowa i Gminna Biblioteka Publiczna wizytówką wsi, - dobre połączenia komunikacyjne, - dobra jakość gleb sprzyjająca produkcji rolnej, - wzrost zainteresowania tradycją i historią, - dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna, - wysoki poziom zwodociągowania miejscowości, - dobrze zorganizowany dowóz dzieci do szkół gminnych, - najkorzystniejsze w gminie warunki przyrodnicze dla produkcji rolnej (wysoka bonitacja gleb) 	<ul style="list-style-type: none"> - wymagający renowacji zespół parkowo-dworski, - niedostateczne oświetlenie dróg publicznych, w tym gminnych, - rozproszona zabudowa miejscowości, - brak chodnika i oświetlenia wzdłuż drogi krajowej, - brak dogodnych warunków do rozwoju agroturystyki (wody, lasy...), - niska świadomość ekologiczna mieszkańców, - niedostateczna baza do uprawiania sportu i rekreacji, - zły stan dróg (w większości gminnych), - zły stan obiektów i miejsc służących upowszechnianiu kultury i wypoczynku
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - promocja wsi poprzez działalność kulturową i ekologiczną - zabytki miejscowości, ścieżka przyrodniczo-historyczna EkoPłowce, - pole bitewne i tradycja inscenizacji bitwy pod Płowcami, - sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do mieszkańców wsi, - zwiększająca się dostępność do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej, - umiejscowienie wsi przy szlakach turystycznych, - korzystne warunki do rozwoju odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> - niebezpieczeństwo wypadków z powodu wzmożonego natężenia ruchu na drogach publicznych (szczególnie na drodze krajowej) i stanu nawierzchni dróg, - brak troski o dobro wspólne, - brak zaangażowania społeczności lokalnej w rozwój miejscowości i gminy, - brak kanalizacji ściekowej, - migracja młodzieży do miast, - rosnące bezrobocie - brak miejsc pracy na rynku lokalnym,

VI. BIBLIOGRAFIA, ŹRÓDŁA

- Bieniak J., *Spółeczeństwo Radziejowa i okolic do przełomu XIV i XV wieku* [w:] *Radziejów przez stulecia* pod red. D. Karczewskiego, Włocławek-Radziejów 2002
- Bokota L., Bokota P., Budnik G., *Płowce. Dwór* [w:] *Materiały do dziejów rezydencji w Polsce. Kujawy Wschodnie. T. 1, cz. 2*, pod red. S. Kunikowskiego, Włocławek 2001
- Borucki M., *Ziemia Kujawska pod względem historycznym, geograficznym, archeologicznym, ekonomicznym i statystycznym*, Włocławek 1882
- Długosz J., *Dziejów polskich ksiąg dwanaście*, T. III, Kraków 1868
- Guldon Z., Powierski J., *Podziały administracyjne Kujaw i ziemi dobrzyńskiej w XIII i XIV wieku*, Warszawa-Poznań 1974
- Ignaczak M., *Środowisko kulturowe – uwarunkowania do ochrony dóbr kulturowych gminy Radziejów*, Poznań 2001
- Jurek T., *Uwagi o bitwie pod Płowcami* [w:] *Ziemia Kujawska T.IX*, Inowrocław 1993
- Kalembka S., *Kujawy Wschodnie w Powstaniu Styczniowym* [w:] *Z dziejów powstania styczniowego na Kujawach i ziemi dobrzyńskiej* pod red. S. Kalembki, Włocławek 1989
- Strategia rozwoju gminy Radziejów na lata 2005-2014*, Radziejów 2004
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Radziejów. Uwarunkowania Rozwoju Gminy*, Włocławek 2008
- Wieczorek J., *600-lecie bitwy pod Płowcami i historia klasztoru w Radziejowie Kujawskim*, Lubomin 1999

Plan Odnowy Miejscowości został sporządzony zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia MRiRW z 14 lutego 2008 r.